

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KADIN ERKEK FIRSAT EŞİTLİĞİ

KOMİSYONU KADIN İSTİHDAMININ

ARTTIRILMASI, KADIN

GİRİŞİMCİLİĞİNİN, KOOPERATİFÇİLİĞİNİN

GÜÇLENDİRİLMESİ VE

DESTEKLENMESİ KAPSAMINDA MEVCUT

SORUNLARIN TESPİTİ VE ÇÖZÜM

ÖNERİLERİNİN BELİRLENMESİ

ALT KOMİSYONU TUTANAKLARI

18 Kasım 2021 Perşembe

KONU:

-İŞKUR Genel Müdür Vekili Oğuz Kaan Gündoğan'ın sunumu

-KOSGEB Başkan Yardımcısı Recep Ali Erdoğan'ın sunumu

18 Kasım 2021 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.41

BAŞKAN: Çiğdem ERDOĞAN ATABEK (Sakarya)

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Komisyonumuzun değerli üyeleri, sayın basın mensupları, kıymetli misafirler; hepiniz hoş geldiniz, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Toplantı yeter sayımız var. (*)

Komisyonumuzun, 27'nci Yasama Dönemi Beşinci Yasama Yılı'nın 4'üncü Toplantısı'nı açıyorum.

Değerli üyelerimiz, kıymetli katılımcılar; kadın istihdamının artırılması, kadın girişimciliğinin, kooperatifçiliğinin güçlendirilmesi ve desteklenmesi kapsamında mevcut sorunların tespiti ve çözüm önerilerinin belirlenmesi alanında temel düzeyde bilgilenebilmek, genel çerçeveyi görebilmek ve bu suretle daha sağlıklı ilerleyebilmek adına bilgilendirme toplantılarına devam ediyoruz.

Geçen hafta, Ticaret Bakanlığımız ile meslek birliklerini temsilen Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği temsilcilerini dinlemiştik. Kendileri bize konuyla ilgili genel bir çerçeve çizmişlerdi. Bu doğrultuda bu hafta Alt Komisyonumuzun çalışma alanına ilişkin politikaların uygulanmasında önemli bir role sahip olan Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ile Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme Destekleme İdaresi Başkanlığı yani KOSGEB'i misafir ediyoruz. Kadın istihdamının artırılması, kadın girişimciliğinin, kooperatifçiliğinin güçlendirilmesi alanında genel uygulama nasıl? Kadın girişimcilere verilen destekler nelerdir? İş arayan kadınlara nasıl destek olunmaktadır? Uygulamada aksayan yönler neler? Bu alana dair sorunları çözmek için neler yapabiliriz? Hep beraber bu sorulara bir yanıt bulmaya çalışacağız inşallah bugün.

Değerli üyelerimiz, gündeme geçiyoruz.

Şimdi, öncelikle Türkiye İş Kurumunun kıymetli temsilcilerini dinleyeceğiz toplantımızın ilk kısmında.

Ben misafirlerimi sizlerle tanıştırmak istiyorum: Türkiye İş Kurumu Genel Müdürü Oğuz Kağan Göldoğan, yeni göreve geldi, yaklaşık dört ay oldu. Hayırlı uğurlu olsun yeni göreviniz, Komisyonumuza hoş geldiniz. İstihdam Hizmetleri Dairesi Başkanı Özlem Küpeli, hoş geldiniz. Aktif İşgücü Hizmetleri Dairesi Başkanı Volkan Öz, hoş geldiniz. İstihdam Uzmanı Aybars Can, hoş geldiniz. Komisyonumuza sunum yapmak üzere buradalar, kendilerine teşekkür ediyoruz. Komisyonumuza hoş geldiklerini bir kez daha ifade ediyoruz.

Şimdi, sözü kıymetli Genel Müdüřümüze bırakıyorum.

İŞKUR GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ KAĞAN GÜLDOĞAN - Değerli milletvekilleri, kıymetli hazırun, hoş bulduk; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, İŞKUR hakkında kısa bir bilgilendirme yapacağım. İŞKUR 1946 yılında İş ve İşçi Bulma Kurumu adıyla kuruldu. 1999 yılında İşsizlik Sigortası Fonu'nun kurulmasıyla beraber İŞKUR'un hizmet sunumu daha geniş alanlarda olmaya başladı.

* Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Neler yapıyoruz? Öncelikle aktif iş gücü programları var. İş gücünün istihdamı destekleme ve istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik faaliyetler yürütülmektedir bu programla. Pasif iş gücü piyasası programları, iş arayanların ve işsizlerin iş bulma riski taşıdığı dönemlerde özellikle işten çıkarılmalarını önlemeye yönelik faaliyetlerdir bunlar da. Aktif ve pasif iş gücü programlarının dışında, İŞKUR, iş gücünün yurt içinde ve yurt dışında uygun oldukları işlere yerleştirmelerine aracılık etmektedir.

2002 yılından 2021 Ekim sonuna kadar İŞKUR tarafından toplam yaklaşık 10 milyon 700 bin kişi işe yerleştirilmiştir, bunun yüzde 31,2'si kadın istihdamıdır. 2020 yılında İŞKUR tarafından toplam 868.744 kişi işe yerleştirilmiş olup bunun yüzde 33,3'ü kadındır. 2021 Ocak-Ekim dönemlerinden İŞKUR tarafından toplam 1 milyon 86 bin kişi işe yerleştirilmiş olup bunun yüzde 35'i kadındır. Görüldüğü gibi, işe yerleştirme anlamında kadın istihdamı giderek artmaktadır.

Aktif iş gücü programlarıyla ilgili istihdam, kadın istihdamındaki etkilerini anlatmak için, sırada onlar var. Aktif iş gücü programları kapsamında işbaşı eğitim programı ve mesleki eğitim kurslarımızdan kadınlar yoğun bir şekilde faydalanmaktadır. İşbaşı eğitim programları 2009 yılından bu yana uygulanmakta ve özel sektörü hedeflemektedir. En az 2 sigortalı çalışanı bulunan ve kamu kurumu teşkilatında yer almayan tüm iş yerlerinde uygulanabilmektedir. İşverenler yüzde 50 istihdam taahhüdü vererek çalışan sayılarının yüzde 30'una kadar işbaşı eğitim programlarına katılımcı olabilmektedirler. İşbaşı eğitim programları sektöre ve katılımcının yaşına göre üç, altı ve dokuz aylık sürelerle uygulanabilmektedir. Bununla ilgili, işbaşı eğitim programlarıyla ilgili yeni bir çalışmamız var, önümüzdeki aylarda gündeme gelecektir. Bunun da bilgisini vermek istedim. İşbaşı eğitim programlarıyla katılımcıların durumlarına ve mesleklerine göre değişen katılımcı cep harçlığı ödemesi yapılarak iş kazası, meslek hastalığı ve genel sağlık sigortası primleri yatırılmaktadır. 2009 yılından 2021 Ekim sonuna kadar 2 milyon 228 bin kişi işbaşı eğitim programlarından faydalanmıştır, bunun yüzde 48,9'u kadın istihdamıdır. 2020 yılında 336 bin kişi işbaşı eğitim programlarından yararlandırılmış olup bunun yüzde 47'si kadın istihdamıdır. 2021 Ocak-Ekim döneminde 318 bin kişi işbaşı eğitim programlarından yararlandırılmıştır ve bunun yüzde 50'si yine kadın istihdamıdır. Görüldüğü gibi bu artış dikkat çekmektedir.

Bir diğer taraftan, aktif iş gücü programları olarak mesleki eğitim kursları vardır. Bunlar iş gücü piyasasının ihtiyaç duyduğu tüm mesleklerde işsizlerin niteliklerini geliştirerek istihdam edilebilirliklerini arttırmak amacıyla yapılan meslek edindirme ve geliştirme kurslarıdır. Kurs katılımcılarına istihdam garantili yahut garantisiz olmasına ve sektöre göre değişen tutarlarda kursiyer ödemesi yapılarak iş kazası ve meslek hastalığıyla ilgili genel sağlık sigortası primleri karşılanmaktadır.

Çok mu hızlı gidiyorum? Biraz yavaşlayayım mı?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Ben takip ediyorum ama arkadaşlar açısından...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Bir sıkıntı yok.

İŞKUR GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ KAĞAN GÜLDOĞAN – Evet.

2002 yılından 2021 Ekim sonuna kadar İŞKUR tarafından toplam 1,8 milyon kişi mesleki eğitim kurslarından faydalandırılmış olup bunun yüzde 57,7'si kadın istihdamıdır. 2020 yılında toplam 87 bin kişi mesleki eğitim kurslarından faydalandırılmış olup bunun yüzde 69'u kadındır. Burada tabii pandeminin de etkisi vardır, onu belirtmek isterim, hani sayı biraz az gelebilir. 2021 Ocak-Ekim döneminde yani bugüne kadar hemen hemen toplam 86 bin kişi mesleki eğitim kurslarından faydalandırılmış olup bunun yüzde 72'si kadın istihdamıdır. Yine, görüldüğü gibi çok yüksek miktarda kadın istihdamı vardır burada.

Sonuç olarak, aktif iş gücü programları olan 2002 yılından 2021 Ekim sonuna kadar 4,5 milyon kişi faydalandırılmış olup bunu yüzde 52,5'i kadındır; 2020 yılında 423 bin kişi faydalandırılmış olup bunun yüzde 51,7'si kadın istihdamıdır; 2021 Ocak-Ekim döneminde toplam 403 bin kişi faydalandırılmış olup bunun yüzde 55'i yine kadın istihdamı olarak yer almaktadır.

Bizim Kurum çalışanlarımızla ilgili de bazı bilgiler vermek istiyorum. Bir diğer faaliyet olarak iş gücü piyasasında taraflara iş ve meslek danışmanlığı hizmeti sunulmaktadır. 2012 yılından itibaren kademeli artışlarla bugün 2.767'si kadın olmak üzere 4.762 iş ve meslek danışmanı görev yapmaktadır. Yani Kurumumuzun iş ve meslek danışmanı personel kadrosunun yüzde 60'a yakını kadın istihdamıdır. İş ve meslek danışmanları; iş arayan danışmanı, işveren danışmanı, meslek danışmanı, engelli iş koçu ve iş kulübü lideri şeklinde 5 bransa ayrılarak danışmanlıkta özel gruplara odaklandırılması sağlanmıştır. Yoğunlaştırılmış iş ve meslek danışmanı hizmeti yoluyla iş arama motivasyonu ve yöntemi desteği sağlanan iş kulüpleriyle 72 ilde 80 birimde hizmet sunulmaktadır. 72 ili bu sene sonuna kadar inşallah 81 ile çıkartmayı planlıyoruz, onu da eklemek istiyorum.

Danışmanlık hizmetleri olarak, iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri kapsamında 2008 yılından 2021 Ekim ayı sonuna kadar gerçekleştirilen 34,6 milyon bireysel görüşmenin yüzde 37,5'u; 2020 yılında gerçekleştirilen 2,7 milyon bireysel görüşmenin yüzde 33,5'i; 2021 Ocak-Ekim döneminde gerçekleştirilen 2 milyon bireysel görüşmenin yüzde 37'si kadın iş arayanlarla gerçekleştirilmiştir. 2017 yılında faaliyete geçen iş kulüplerinden günümüze kadar toplam 114 bin kişi faydalandırılmış olup katılımcıların yüzde 64,8'ini kadınlar oluşturmaktadır. Çalışmalar doğrultusunda kadın konukevleri, şiddet önleme ve izleme merkezleri ve sivil toplum kuruluşlarıyla aktif iş birliği yapılmaktadır.

2013 yılında Kadının Statüsü Genel Müdürlüğüyle başlatılan çalışmayla iş birlikleri, iş ve meslek danışmanları, şiddet önleme ve izleme merkezleri ve kadın sığınmaevlerinde bulunan kadınlara iş arama becerilerini geliştirme, iş bulmaları, mesleki uyum problemlerini gidermeleri, mesleki becerilerini geliştirmeleri, mesleklerini, işlerini değiştirmeleri, mesleki eğitim programlarına yönlendirilmeleri ve katılmaları amacıyla iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri sunulmaktadır.

Sunulan teşvikler ve destekler ise, istihdam teşvikleriyle de kadın istihdamı ayrıca desteklenmektedir. İşsizlik Sigortası Fonu'ndan finanse edilen teşviklerden özellikle 2 tanesiyle kadın istihdam durumunda ilave avantajlar sağlanmaktadır. 2018 yılında hayata geçirilen ilave istihdam teşvikiyle kadın istihdam eden iş yerlerine on sekiz ay süreyle prim ve vergi desteği sağlanmaktadır. Bu süre 25 yaş üstü erkeklerde on iki ay bu arada. Kadınlara bir ayrıcalık tanınmakta burada on sekiz ay olarak.

Kadın ve genç mesleki yeterlilik belgesi sahiplerine ilave katkılar sağlayan istihdam teşviki kapsamında 18 yaş ve üzeri kadınları istihdam eden işverenlere elli dört aya kadar prim desteği sağlanmaktadır. Ayrıca, 2-5 yaş arası çocuğu olan kadınlara çocuk bakım desteği sağlanmaktadır. Burada sanayi sektöründe düzenlenen kurs ve programlara katılan kadınlara destek sağlanmaktadır.

İşte Anne Projesi'yle 16 yaşından küçük çocuğu olan kadınlara daha yüksek tutarda cep harçlığı verilerek aktif iş gücü programlarından yararlandırılmaktadır. İş ve aile uyumunu sağlamak için kadınlar çalışmadıkları dönem için yarım çalışma ödeneğiyle de desteklenmektedir. Bu tutar 2021 için 1.775 TL'dir, onu da belirtiyim.

Biz Türkiye İş Kurumu olarak kadınlarımızın çalışma hayatında olmasını önemsiyor ve onların gücünden güç alıyoruz, elimizden gelen desteği de gösteriyoruz.

Teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK - Sayın Genel Müdürüm, çok teşekkür ediyoruz sunumlarınızdan dolayı.

Hükümetimiz hem aktif iş gücü piyasası programlarıyla iş gücünü, istihdamı desteklemeye ve istihdamı arttırmaya hem de pasif iş gücü piyasası programlarıyla gerekli şartları taşıyan işsizlere gelir desteği sağlamaya ve işsiz kalma riski taşıyanların işten çıkarılmalarını önlemeye yönelik faaliyetlerle istihdamı desteklemektedir. Ayrıca, ilave istihdam teşvikiyle kadın istihdam eden işverenlere on sekiz ay süreyle prim ve vergi desteği sağlanmasını ve çocuk bakım desteğini -yine her defasında buraya her gelen, sunum yapan misafirlerimize de mutlaka altını çizerek söylüyoruz- ve yarım çalışma ödeneğini de oldukça önemli görüyorum.

Çok teşekkür ediyorum sunumlarınızdan dolayı.

Şimdi kıymetli milletvekillerimize sözü vereceğim. Onlar size sorularını yönelttikten sonra topluca cevap isteyeceğiz.

Buyurun değerli vekillerimiz, sorusu olan varsa sorabilir.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Ben sorayım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Buyurun Sayın Vekilim.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Teşekkür ederim sunumunuz için.

Bu “İşbaşı Eğitim Programı” dediğiniz ne kadarlık bir süre ve ne kadar bir ücretle çalışıyor bu kişiler?

İŞKUR GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ KAĞAN GÜLDOĞAN - Cevabı sonra mı vereyim?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Bütün soruları aldıktan sonra verebilirsiniz.

İŞKUR GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ KAĞAN GÜLDOĞAN - Tamam.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Sayın Vekilim, teşekkür ediyorum.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Rica ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Kıymetli Vekilim, Sayın Erenler, buyurun.

CEYDA ÇETİN ERENLER (Kütahya) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, çok kıymetli Genel Müdürüm, değerli misafirlerimiz; ben de hoş geldiniz diyorum; sunumunuz için de teşekkür ediyorum.

Ben yerelde kadınların daha iyi iş alanlarına kavuşması ya da iş katılımına dair önlerindeki engellerin kaldırılması amacıyla yereldeki çalışmalarınızı öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Sayın Erenler, teşekkür ediyorum.

Sayın Ayvazoğlu...

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Genel Müdürüm, hoş geldiniz; Özlem Hanım, Volkan Bey, Aybars Bey hoş geldiniz.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemimizin ilk kalkınma planı olan On Birinci Kalkınma Planı'nda da açıklanmış olduğu üzere, kadınların eğitim düzeylerinin artmasına rağmen, dolayısıyla nitelikli iş gücü potansiyeli oluşturmalarına rağmen düşük nitelikli işlerde, kayıt dışı işlerde çalıştıkları ve kadın iş gücü oranının yüksekliğinin sürmesine rağmen iş gücüne katılımlarının gerilediği noktasında bir kanaat mevcut. Bu kadınların iş gücüne daha yüksek oranlarda katılmasının hane halkı gelirlerini

artıracağı, tasarrufları doğrudan etkileyeceği, yatırımlara yönelik finansman imkânlarını da geliştireceği düşünüldüğünde, kadınların iş gücü piyasasına konu yetkinliklerinin geliştirilmesi, iş hayatına daha yoğun katılımlarının desteklenmesi için Kurumunuzun bu doğrultuda projeleri var mıdır? İlk sorum bu.

Yine, diğer sorum da, Türkiye’de sosyal ve ekonomik açıdan büyüme ve kalkınmaya yönelik olarak kadınların iş gücüne katılımının artırılması biliyoruz ki partimizin çok önemli politikalarından bir tanesi. Ulusal İstihdam Stratejisi Belgesi, Kadının Güçlenmesi Stratejisi Belgesi gibi üst politika dokümanlarında da kadınların iş hayatına aktif oranda katılımlarının destekleneceği belirtildi. Kabul edilen tüm bu yasalara ve verilen bütün mali desteklere rağmen -gerek iş gücüne gerekse istihdam oranları birlikte değerlendirildiğinde- yine kadının iş hayatına katılımında istenilen yere ne yazık ki gelemediğini görüyoruz. Bunun sebepleri neler olabilir? Kurumca bununla ilgili bir araştırma yapılmış mıdır, bir çözüm önerisi geliştirilmiş midir? Bu konuda bizi aydınlatırsanız çok teşekkür edeceğim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Sayın Ayvazoglu, teşekkür ediyoruz.

Kıymetli KEFEK Başkanımız da bizlere eşlik ediyor. Hoş geldiniz Başkanım.

FATMA AKSAL (Edirne) – Hoş bulduk Başkanım, hayırlı olsun toplantınız inşallah.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Sağ olun.

Kıymetli Genel Müdürüm, kıymetli milletvekillerimiz sorularını size yöneltti.

Buyurunuz.

İŞKUR GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ KAĞAN GÜLDOĞAN - Şimdi, İşbaşı Eğitim Programı’yla ilgili sorunuz vardı. Üç, altı ve dokuz aylık sürelerle uyguluyoruz. Özellikle hizmet sektörü üç ay, imalat sektörü altı ay ve geleceğin meslekleri sektörlerinde dokuz ay olarak uygulanmakta şu anda.

Cep harçlığı tutarı 108 TL olarak... Aylık net asgari ücret tutarında ödüyoruz. Öncelikle bu soruyu cevaplayalım.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Peki sonrasında ne oluyor bu kişilerin akıbeti? Yani işverenin devam ettirdiği oran ne? Yoksa onu çıkartıp başka birisini alır.

İŞKUR GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ KAĞAN GÜLDOĞAN - Şöyle bir şey, onu söyleyeyim: En az yüzde 50’siyle -en az rakam bu- yani yüzde 50’yle devam etmek zorunda işveren. Ayrıca, bu süreleri -daha önce üç aydı mecburi çalıştırma süresi- şimdi biz en son değişiklikle 2 katına çıkardık. Artık işveren en az altı ay, altı aysa en az on iki ay çalıştırma zorunda yani süreleri de artırdık. Böyle bir uygulama değişikliği oldu, daha yeni oldu bu arada, bir hafta oldu bu uygulama değişikliği, onu söyleyeyim. Bundan sonra biraz daha zor olacak tabii işten çıkarmalar.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

İŞKUR GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ KAĞAN GÜLDOĞAN - Ben teşekkür ediyorum.

İkinci soru yerelde kadınların daha iyi şartlarda çalışmalarıyla ilgili. Yani biz bununla ilgili çalışmaları yapıyoruz, yeni projelerimiz var. Hatta şöyle söyleyeyim: Bölgesel olarak çalışmaları yapıyoruz. Önümüzdeki dönem içinde İŞKUR olarak biz yerelde bire bir sahada olacağız yani 2022 projelerimiz bu şekilde. Hatta şöyle söyleyeyim genel uygulamalardan daha çok bireysel yani şirketler bazında, iller bazında, bölgeler bazında yeni çalışmalara başlayacağız. Artık daha etkin bir İŞKUR’u 2022’de çok daha sahada göreceğiz. Bugüne kadar arkadaşlarımız gerçekten çok güzel şeyler yapmışlar ama daha da iyi olacağız. Yeni faaliyetleri göreceğiz, yani çalışmalarımız var, inşallah paylaşıcağız bunları.

Üçüncü soru, aslında iş gücüne katılım oranları giderek artıyor, yıllar bazında artarak devam ediyor, önümüzdeki dönemde de inşallah daha da artacak. Dediğim gibi yeni faaliyetlerle istatistiki çalışmalarımız var İŞKUR olarak, basınla da kamuoyuyla da bunları paylaşıyoruz zaten. Önümüzdeki dönemde faaliyetlerde daha da artışı göreceğimizi düşünüyoruz. İşte, diyorum ya sahada olacağız artık, daha da fazla sahada olacağız. Yani şu anda artış devam ediyor aslında, bir gerileme yok gördüğümüz, yıllar itibarıyla artarak devam ediyor. İşin doğrusu, böyle, kadınların iş gücü piyasasında istihdam edilme oranları çok da kötü değil, normal seyrinde.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Şu dengesizliği vurgulamak istiyorum Sayın Genel Müdürüm: Eğitim düzeyi artıyor ama çalıştıkları işin niteliğine baktığımızda eğitim düzeyleriyle arasında bir korelasyon yok, bunun sebepleri belki araştırılabilir. O eğitim, o lisans neyse mezuniyetleri onu bitirmemiş olsa da çalışabilecekleri işte çalıştıkları konusunda bir kanaat hâkim, sadece onu vurgulamak istedim.

İŞKUR GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ KAĞAN GÜLDOĞAN – Yani, ben şöyle söyleyeyim, o genel bir sorun gibi. Normalde herkes için aynı şey geçerli. Yani baktığımız zaman üniversite mezunlarına... Özellikle üniversite mezunları için herhâlde bahsediyorsunuz. Eğitim düzeyi arttıkça...

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Tabii, tabii daha çok onlar.

İŞKUR GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ KAĞAN GÜLDOĞAN – Birazcık bundan kaynaklanıyor, bir tek kadınlara özel olduğunu düşünmüyorum ben bunu işin doğrusu.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – İşte, biz KEFEK olunca direkt kadınlar üzerinden soruyoruz.

İŞKUR GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ KAĞAN GÜLDOĞAN – Tabii, yeni bir çalışma olarak biz bir çalışalım bu konuyu. Neler yapabiliriz bu konuyla ilgili bir çalışma yapalım.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Peki.

İŞKUR GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ KAĞAN GÜLDOĞAN – Bunun dışında sorularınız var mı?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Sayın Genel Müdürüm, çok teşekkür ediyoruz. Benim de öncesinde iş hayatım oldukça yoğun, kendi işletmelerim de vardı, o dönemde işbaşı programlardan çok da destek almıştım. Özellikle yeni işletmeler için işbaşı destek programı çok yüreklendirici, çok destekleyici ve bu sebeple farklı farklı insanları da deneme alanınız artıyor. Yani, bugün geldiğimiz noktada İŞKUR'un şehirlerde iş arayanlar ile iş vermek isteyenler arasında çok önemli bir köprü oluşturduğu, çok ciddi bir kurumsal altyapı oluşturduğu kanaatindeyim. Biz siyasetçiyiz, hepimize çok fazla iş talebi geliyor tahmin edersiniz ki.

İŞKUR GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ KAĞAN GÜLDOĞAN – Tabii ki.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK - Her bir milletvekilinin öncelikli gündemleri arasında vatandaşların iş talepleri ama artık İŞKUR'un bu kurumsal yapısından dolayı ben açıkçası olabildiğince İŞKUR Müdürlüğüne yönlendiriyorum ve bu da sahada elimizi rahatlatıyor.

Çok teşekkür ediyoruz katılımlarınızdan dolayı.

İŞKUR GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ KAĞAN GÜLDOĞAN – Ben teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Sonradan gelen vekillerimiz, hoş geldiniz.

NEVİN TAŞLIÇAY (Ankara) – Hoş bulduk Başkanım, kusura bakmayın.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Yok, estağfurullah. Böyle tam kadro olmak mutluluk verici.

Kıymetli milletvekillerimiz, değerli misafirler; toplantımıza devam ediyoruz.

Şimdi, Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, biz onu uzun adıyla değil genellikle kısa adıyla biliyoruz, KOSGEB temsilcilerinin sunumuna geçiyoruz.

KOSGEB Başkan Yardımcımız Recep Ali Erdoğan, hoş geldiniz. Girişimcilik Dairesi Başkanı Cemil Arda Taşkiran, hoş geldiniz.

Komisyonumuza sunum yapmak üzere buradalar, kendilerine teşekkür ediyoruz, hoş geldiniz diyoruz.

Özellikle, kadın girişimciliğinde KOSGEB'in desteklerini çok mühimsiyoruz, dolayısıyla öncelikli dinlemek istediğimiz kurumlar arasında İŞKUR, KOSGEB. Hem bir taraftan kadın istihdamını artırmak hem de kadın girişimciliğini desteklemek amacıyla çok önemli olduğu kanaatindeyiz. Sizlerin sunumlarını önemsiyoruz, bize gelen sunumları da değerli milletvekillerimize ulaştırdık, WhatsApp'tan gelmiş olması gerekiyor.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Bu iyi oldu.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Evet, takip etmek daha kolay oluyor, hem de bir arşiv oluşturmak açısından da.

Değerli Başkanım, hoş geldiniz tekrar.

Buyurunuz.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI RECEP ALİ ERDOĞAN – Hoş bulduk.

Çok teşekkür ediyoruz.

Kıymetli Komisyon Başkanım, Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, değerli hazırun; hepinizi kurumum adına saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Çok kısa, kurumumuzu da tanımanız, belki tanıyorsunuz ama bir de bizim ağızımızdan dinlemeniz adına... Aslında kurumumuz 1990 yılında kurulmuş olsa da tabii, evveliyatı 1970'li yıllara dayanıyor. Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı arasında Antep merkezli bir proje kapsamında bir filizlenme oluyor, akabinde 1978 yılında SEGEM dediğimiz Sınai Eğitim Geliştirme Merkezi, yine 1983 yılında da KÜSGET dediğimiz yapılanma, Küçük Sanayi Geliştirme Teşkilatı. Bunlar, daha sonra bu yapı 1990'lı yıllara kadar daha çok işletmelerin kalite bilincinin artırılması, teknik danışmanlık noktasında işletmelere destek verirken 1990 yılında bu çoklu yapı rahmetli Turgut Özal döneminde KOSGEB adı altında birleşiyor ve 1990 yılında KOSGEB kuruluyor.

Yine, KOSGEB'in ilk yılları daha çok eğitim, danışmanlık faaliyetleriyle devam ederken 2000'li yıllarda kurumumuz geldiğimiz noktaya kadar büyüme trendiyle devam ediyor. 3624 sayılı Kanun'la kurulmuş, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ilgili kuruluşu, tüzel kişiliği haiz bir kurum. Dolayısıyla 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle de kanunumuz bir tadilattan geçti ve şu anki yapısına ulaştı.

Kurumumuz, tabii, şu an itibarıyla -ileriki slaytlarda kıyaslamaları da yapacağız ama- 81 ilde 88 müdürlüğüyle faaliyet gösteriyor. Yine yaklaşık 2 bin personeli, 660 kadın istihdamı, 16 da kadın yöneticisiyle hizmet veriyor.

Tabii, bir "KOBİ" tanımı var, bu bizim için önemli. Bu KOBİ tanımının içine giren işletmeler bizim hedef kitlemiz. 250'den az çalışanı olan ve 125 milyondan az cirosu olan işletmeler KOBİ tanımına uyuyor. Bu da kendi içerisinde mikro, küçük ve orta işletme olarak ayrılıyor. Bu tanıma giren işletme sayısı da şu an için 3,9 milyon civarında.

Yine, kurumumuz, 2010'lu yıllara kadar sadece sanayi işletmelerine destek verirken 2010'dan itibaren ticaret ve hizmet sektörünü de içine alarak hedef kitlesini büyüttmüş durumda. Dediğim gibi, yaklaşık 3,9 milyon KOBİ şu anda KOSGEB'in hedef kitlesi arasında. KOSGEB, tabii, 1990 yılında

-böyle kurumdaki büyüklerimizden de çok sıkça dinledik- o dönem Savunma Sanayii Müsteşarlığı örnek alınarak kurulmuş bir kurum. Genel Kurulu, İcra Komitesi yapımız... Tabii, şimdi, Savunma Sanayi Başkanlığı oldu, orada da bazı değişiklikler oldu ama o yıllara dönecek olursak güçlü bir Genel Kurul, daha güçlü bir İcra Komitesi yapısıyla kurulmuş bir kurum. Dolayısıyla, İcra Komitesinde kim var? Sanayi ve Teknoloji Bakanının Başkanlığında, yine, Bakan Yardımcımız var, Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı var, Strateji ve Bütçe Başkanımız var ve bunun akabinde TOBB, TESK gibi, TİM gibi sivil toplum örgütleri de İcra Komitemizde bulunmakta. Bütçemiz de dediğimiz gibi gözle görülür bir şekilde yıllara sâri büyüdü. 2002 yılında 40 milyonken 2021 yılı bütçemizi yaklaşık 2,3 milyar TL ve genellikle de her yıl bütçemizin tamamını harcamayla bitiriyoruz.

Kurumumuzun desteklerini 3 ana başlıkta toplamak mümkün: Girişimcilik, yenilikçilik ve geliştirme destekleri. Girişimcilik desteklerimiz 2019'a kadar tek başlıktaydı ama bu mevzuatımızı yeniledik "geleneksel" ve "ileri girişimci" olarak böldük bunu. Çünkü 2019'a kadar kurumumuz girişimcilik desteklerinde şu eleştirilerle karşı karşıya kaldı. Çok fazla geleneksel alana yayıldık. Dolayısıyla, bu da bazı eleştiriler getirdi peşi sıra. Yani aslına bakarsanız, piyasada geleneksel tarafı ağırlaştırarak belki çok fazla işletmelerin açılması -ve bu da tabii- piyasadaki rekabet gücünü etkileyebilir düşüncesiyle son iki üç yıldır ileri girişimcilik alanına daha çok ağırlık verdik. Geleneksel tarafta gene varız, oradaki limitleri de söyleyeceğim biraz sonra ama şu ara kurum olarak gönlümüz, isteğimiz, arzumuz ülkemize daha fazla katma değer sağlayacak ileri girişimcilik alanında. Yenilikçilik alanında daha çok yatırım desteklerimiz var. AR-GE, ÜR-GE, KOBİ TEKNOYATIRIM. "Stratejik ürün" dediğimiz ithal ikame ürünlerin yurt içinde üretilmesine dönük destekler. Geliştirme olarak da baktığımızda, yine, KOBİ gelişim desteğimiz, iş birliği desteklerimiz, yurt dışı pazar ve finansman desteklerimiz geliştirme desteklerimiz arasında.

Girişimcilik desteklerinde de bir ön koşulumuz var, bir eğitim veriyoruz girişimcilik desteklerinden faydalanmak isteyen kadın-erkek tüm herkese. Çünkü burada iş kurma ve yürütme konularındaki bilgi becerilerinin oluşmasını istiyoruz. Eskiden bu eğitimler yüz yüze yapıyordu 2019'a kadar, bu da bir külfetti, zamandı. Şimdi hepsi e-devlet üzerinden, KOSGEB e-Akademi üzerinden ücretsiz "online" yapılıyor. Dolayısıyla, baktığımızda, 2019 öncesi ve sonrası toplamda 1 milyon 668 bin katılımcı bu eğitimlerden faydalanmış ve bunların yüzde 45'inin de kadın olduğunu görüyoruz.

Girişimcilik desteklerini geleneksel ve ileri olarak ayırdık demiştik. Geleneksel alanda 65 bin liraya kadar üst limitimiz var, teknoloji tabanlı girişimciliğin geliştirileceği ileri girişimcilik alanında da 375 bin liraya kadar desteklerimiz var. Geleneksel alanda gerçek kişi ya da sermaye şirketi, eğitimi aldıktan sonra geliyor, 5 bin ya da 10 bin lira destekle kuruluş desteği alıyor. Akabinde birinci senenin sonunda performansına bakıyoruz; yeterli personel istihdamını sağladıysa 20 bin lira, burada kadın girişimcilere bir pozitif ayrımcılığımız var, eğer girişimcimiz kadınsa 5 bin lira artırımlı kullanıyoruz. Aynı şekilde, ikinci performans döneminin sonunda da yine verilere bakıyoruz, istihdamını koruduysa bir 20 bin lira daha, yine kadın girişimcimize 5 bin lira artırımlı kullanıyoruz. Dolayısıyla, bir de burada sertifika desteğimiz var. Toplamda 65 bin liraya kadar geleneksel girişimcilikte desteğimiz var. İleri tarafta da bu kuruluş, performans ve sertifika desteğine ek olarak düşük, orta yüksek ve yüksek teknoloji ayrımıyla makine teçhizat desteği veriyoruz 100 bin, 200 bin, 300 bin olmak üzere. Yine, mentorluk hizmeti alabiliyor, bu noktada da bir 10 bin lira desteğimiz var. İleri girişimcide de dediğim gibi 375 bin liraya kadar çıkıyor.

Biraz önce bahsettim, kadın girişimcilerimiz geleneksel tarafta performans desteğini artırımlı olarak kullanıyor. Bunun dışında da kredi finansman desteğimiz var. Girişimcilerimiz eğer KOSGEB destek programlarından faydalanmışsa, yine, bizim anlaşmalı bankalarımıza gidiyorlar, girişimcimiz erkekse 50 bin, bayansa 70 bin liraya kadar ek kredi finansman desteği de kullanabiliyor. Şu ana kadar -2019'dan beri bu finansman desteğini veriyoruz- 7.435 kadın girişimciye 370 milyon kredi hacmi

oluşturulmuş durumda. Bu tabloda da göreceğimiz üzere 2012’den bu yana girişimcilik destek tutarları kadın-erkek ayrımına baktığımızda hiç de fena değil. 2019’dan sonra destek tutarı biraz düşüş gösterse de destek verilen işletme sayılarında artış görülmekte. Dolayısıyla, 2012’den bu yana 3,9 milyar TL Girişimcilik Destek Programı’nda destek ödemesi yapılmıştır. Bunun 1,65 milyar TL’si kadın girişimcidir ve oranı yüzde 42’dir. Yine, işletme sayısı olarak baktığımızda 124 bin işletme Girişimcilik Destek Programı’ndan faydalanmıştır, bunun da 53 bini kadın girişimcidir; dolayısıyla, yüzde 43’lük bir orana sahiptir.

Yenilikçilik desteklerini biraz önce de arz ettim, yatırım desteklerimiz ve proje bazlı desteklerimiz. Bu noktada cari açığı azaltacak ürünlerin yerli üretilerek yurt içinde üretilmesi noktasında 6 milyon liraya kadar stratejik ürün desteğimiz, yine, yüksek teknoloji içeren ürünlerin ülkemizde üretilmesi noktasında üst limit 6 milyon lira; yine, AR-GE, ÜR-GE kapsamında da 6 milyon liraya kadar yatırım desteklerimiz var. Geliştirme yönünden bakarsak, yine, bölgesel, sektörel işletmelerimize KOBİGEL çağrılıyla 1 milyon liraya kadar destek veriyoruz. Yine, KOBİ’lerin ulusal ve uluslararası pazarlarda ihracatlarının artırılması noktasında yurt dışı pazar desteği veriyoruz. Yine, işletmeler arasında iş birliği kültürünün yaygınlaştırılması adına 10 milyon lira üst limitli destek programımız var. Yine, işletmelerimizin rekabet güçlerinin artırılması noktasında 480 bin lira üst limitli İşletme Geliştirme Destek Programı’mız var. Yine, KOBİ’lerin düşük maliyetli finansmana erişimini sağlamak adına KOBİ Finansman Destek Programı’mız var. Bu desteklerimiz içerisinde de istihdam desteği uyguluyoruz. Bu istihdam desteğinden işletmeler normalde yüzde 60 oranında faydalanıyolar ama kadın girişimcilerimize yine burada yüzde 20 artırımla yüzde 80 oranında destek vermiş oluyoruz.

Dediğim gibi 2000’li yıllardan itibaren KOSGEB ciddi bir büyüme trendine girdi. Bir kere, bütün mevzuatı Resmi Gazete’de yayımlandı. Hedef kitlesi ciddi manada arttı, yaklaşık 4 milyona ulaştı. 2012 öncesinde 4 bin KOBİ’ye 14 milyon destek vermişken 2002 yılından bu yana 560 bin KOBİ’ye yaklaşık 10 milyar lira, deflatör uygulanması durumunda 14-15 milyarı bulan bir destek var. Yine KOBİ finansman desteği altında yaklaşık 50 milyar TL bir kredi hacmi oluşturulmuş ve -biraz önce de söyledim- yaklaşık 1,6 milyon kişiye girişimcilik eğitimi verilmiştir.

2002 öncesinde 24 ilde bulunan kurumumuz şu an itibarıyla 81 ilde 88 müdürlükle hizmet vermektedir. Yine uluslararası camiada birçok muadil kurumla iş birliği içerisindeyiz, mutabakat zaptı sayımız daha önce 3’ken 93’e ulaşmıştır.

Bildiğiniz üzere, Cumhurbaşkanı Yardımcımız Fuat Oktay’ın koordinasyonunda gerçekleşen tüm kamu kurumlarında belgenin azaltılması, mevzuatın sadeleştirilmesi çalışmaları altında da belge sayımızı çok ciddi manada azalttık. Şu anda KOSGEB’de tüm iş, işlem ve hizmetler e-devlet üzerinden yürütülmektedir, ciddi manada da belge azaltması gerçekleştirdik.

Bu noktada tabii, çok ciddi girişimler var, kadın girişimleri var, başarı örnekleri var, hepsini görmekten dolayı da çok mutluyuz. Yine kadın girişimciliğini destekleyen sivil toplum örgütleriyle -KAGİDER’le, KADEM’le- iş birliği hâlindeyiz.

Yine bütçemizle sınırlı kalmıyoruz, yurt dışından da ciddi manada partnerlerimiz var; Dünya Bankasıyla, EBRD’yle, Alman Kalkınma Bankasıyla, JICA’yla irtibat hâlindeyiz ve çeşitli projeler uyguluyoruz.

Benim söyleyeceklerim bu kadar. Dinlediğiniz için teşekkür ederim. Sorularınız varsa da cevaplamaya çalışırım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Değerli Başkanım, çok teşekkür ediyoruz sunumlarınıza.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI RECEP ALİ ERDOĞAN – Rica ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Bende ki sunumda aslında bizim daha da dikkatimizi çekecek rol model girişimciler var.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI RECEP ALİ ERDOĞAN – Evet.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK - Yaptıkları işler gerçekten ilgi çekici ve bu anlamda -evet, hemen ekrana da yansıyan- bence onlara da bir...

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI RECEP ALİ ERDOĞAN – Birkaç video da getirdik Başkanım, açabilir miyiz?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Çok memnun oluruz.

Bence özellikle bu “başarılı kadın girişimciler” kısmını da değerli arkadaşlarımızla paylaşsak iyi olur.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI RECEP ALİ ERDOĞAN – Profesör Doktor Gülşah Çeçener tarafından 2019’da ARGEN Biyoteknoloji kurulmuş. İşletme, kanser hastalığına yakalanan kişilere moleküler genetik testler yardımıyla kişiye özgü tedavi yöntemi uygulamaktadır. Ayrıca, erken tanı yöntemleriyle tedavi başarılarını artırmaktadır. Girişimcimiz hem İleri Girişimci Destek Programı’mızdan hem de İşletme Geliştirme Destek Programı’mızdan faydalanmıştır.

Yine, Şengül Akıncı Hanımefendi 2019’da kurulan firmasıyla “RDK” adını Osmanlı döneminden itibaren kanser tedavisinde kullanılmış olan radika otundan almaktadır. Pek çok enfeksiyona açık ve üstün duyarlı kanser hastalarının bile kullanabilecekleri kadar doğal ve kimyasaldan uzak kişisel bakım ürünleri üretmektedir. Yine, İleri Girişimcilik Destek Programı’mıza ve İş Birliği Destek Programı’mıza başvuru yapmıştır.

Yine, İnoxland Endüstriyel Mutfak Sanayi ve Ticaret Limited Şirketimiz var, Ebru Ergün Hanımefendi. 2015 yılında Maraş’ta kurulan işletme endüstriyel mutfak eşyaları imalatı yapmaktadır. Yine bizim Genel Destek Programı’mızdan, KOBİ Gelişim Destek Programı’ndan ve yeni girişimci destek programımızdan faydalanmıştır.

Yine, Selda Başar Hanımefendi tarafından 2018 yılında kurulmuş nostaljik çocuk kıyafetleri üretimi gerçekleştiren işletme ABD, Arabistan, Katar ve Filistin’e ihracat yapmaktadır. KOSGEB’in ileri girişimcilik desteğinden faydalanmıştır.

Bunlar gurur duyduğumuz başarılı kadın girişimcilerimiz.

NEVİN TAŞLIÇAY (Ankara) – Bunlar bizde yok değil mi Başkanım?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Var.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI RECEP ALİ ERDOĞAN – Başkanım, birkaç da video var, isterseniz paylaşabiliriz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Videoları da paylaşırsanız çok memnun oluruz.

Selda Hanım’ın -şöyle hemen paylaşım da baktım- 2018’de sadece 4 çalışanı varmış ve tekstil sektöründe... Tahmin ediyorum ki çalışanların yüzde 99’u kadındır ve bugün geldiği noktada yani üç yıl gibi kısa bir sürede 50 çalışanı var.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI RECEP ALİ ERDOĞAN – Evet, maşallah.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK - Çok güzel.

Biz videoları da izlemeyi çok arzu ederiz.

(Video gösterimi yapıldı)

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyoruz.

Özellikle bu video kısımlarını da çok mühimsiyoruz. Sizin anlattıklarınızın böyle can bulmuş hâli aslında bu videolar ve Türkiye'nin her tarafından çok farklı sosyoekonomik kültüre sahip kadınların ortak bir noktada, KOSGEB'de birleşmiş olması, KOSGEB'in verdiği destekle hayatlarının değişmesi, mevcut potansiyellerinin açığa çıkması bu anlamda bizim açımızdan çok kıymetli. Zaten bu Komisyonun ana hedeflerinden bir tanesi de bu kadın istihdamının artırılması, istihdamın önündeki engellerin birer birer kaldırılması. Tabii, 2.063 çalışanınınız olduğunu söylediniz ve kadın çalışan sayısı 660. Bunun çok daha yüksek olmasını arzu ettiğimizi ifade ediyoruz. Özellikle KOSGEB gibi bu kadar kadın dostu bir kuruluştaki kadın çalışan sayısı da ilerleyen günlerde daha artacaktır diye umut ediyoruz.

İcra Komitesinin çok ayaklı olmasının da çok önemli olduğu kanaatindeyim, birçok sektörden hem bakanlıklardan hem STK'lerden hem TOBB'dan aynı anda birçok ayağının olması KOSGEB'i güçlendiren diğer bir unsur olduğu kanaatindeyim. Evet, görüldüğü üzere KOSGEB girişimcilik, yenilikçilik ve geliştirmeye yönelik destek programlarıyla girişimcilerin iş kurma ve yürütme konularında bilgi ve becerilerini geliştirmekte, az önce de hep birlikte izledik. Kadın girişimcilerle ilgili puanlama ve şartlarda pozitif ayrımcılık uygulamanız gerçekten takdire şayan. Ayrıca nitelikli eleman istihdam desteği kapsamında istihdam edilecek elemanın kadın olması hâlinde destek oranına yüzde 20 ilave edilmesi hususunu da bilahare önemli buluyorum. Kadınlar için desteklerinizin artarak devam etmesini diliyorum ben de.

Sunumlarınıza teşekkür ediyorum.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI RECEP ALİ ERDOĞAN – Sağ olun.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Şimdi, söz sırası kıymetli milletvekillerimizde. Önce değerli vekillerimizin sorularını alıp sonra da topluca sizden bir cevap rica edeceğiz.

Sayın Vekilim, buyurun.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Çok teşekkür ediyoruz sunumunuzdan dolayı.

Şöyle bir bakabildim, fırsatım olmadı ama neticede kadın girişimci 2019'dan bugüne kadar 7.435 kadın girişimciye 370 milyon civarında bir destek verilmiş...

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI RECEP ALİ ERDOĞAN – Kredi finansmanı.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Kredi finansmanı mı o?

Peki, ben şöyle bir şey sorayım: Kadın girişimcilere ne kadar, kaç kadına verildi bugüne kadar veya hani belli bir sene aralığı olarak değerlendirdiğimizde? Daha çok verilen sektörel alan hangi yönde kadınlara? Evet, burada 3-4 örnek gördük reçelinden marangozluğa kadar. Sormak istediğim, kadın girişimciler daha çok hangi sektörel alanı tercih ediyor ve siz hangi sektörel alana destek veriyorsunuz? Bir de bunu aslında “kadın-erkek” diye de ayırmamak gerekir ama yani KOSGEB'in desteklediği girişimcilerin takibi yapılabilir mi? Bu takipte yani verilen destekler yerini buluyor mu ve istihdam sağlamada bu işi sürdüren, belki birkaç örnek verdiniz de genelleme yaptığımızda istihdamı artıran, işini büyüten bu destekler vasıtasıyla ne kadar, oranı bunun nedir? Tabii, konumuz kadın olduğu için daha ziyade kadınlar üzerinden cevap vererseniz memnun oluruz. Önemli buluyoruz tabii ki KOSGEB'in çalışmalarını, destek verme açısından. Tabii, size ulaşabilen artık herhâlde e-devlet üzerinden de ulaşıyorlar, eğitim de veriyorsunuz birçok konuda. On-line eğitimlerin ne kadar faydalı olduğunu düşünüyorsunuz? Çünkü son zamanda artık bundan sonra on-line eğitimin yani bir pandemi dolayısıyla değil, bunun bu şekilde olacağını anladım anlatımınızda. Bunun faydalı olup

olmayacağını soruyorum. Çünkü örgün eğitim, yüz yüze eğitim her zaman daha faydalı, bir eğitimci olarak söylüyorum. Ama tabii ki yani çağımızın da getirdiği teknolojinin gelişmesiyle on-line eğitimler de yapıyor bütün dünyada olduğu gibi. Görüşlerinizi merak ettim.

Teşekkür ediyorum.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI RECEP ALİ ERDOĞAN – Ben teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Sayın Vekilim, teşekkür ediyoruz.

Sayın Ayvazoğlu, buyurun.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Hoş geldiniz öncelikle.

Bahar Ayvazoğlu ben, Trabzon Milletvekili.

KOSGEB 81 ildeki müdürlükleriyle birlikte en yaygın teşkilatlanma ağına sahip bir kurum olarak küçük ve orta ölçekteki işletmeleri başarıyla destekliyor. Bu yönüyle KOSGEB'in başarılı kadın girişimcilere eğitim ve destek sağlayan devlet kuruluşları arasında çok önemli bir yeri olduğunu düşünüyorum.

Türkiye’de kadınların iş hayatına atılmasının önündeki en önemli engelin ne olduğunu düşünürsünüz? KOSGEB’e başvuran kadınlarla, görüşmeleriniz, mülakatlarınız sonucunda bir kanaat hasıl olmuş mudur? Bu engeli aşmak için bir çözüm öneriniz var mıdır?

Bir de, kadınlara destek sağlayan diğer kurumlarla aranızda kadının bu anlamda en faydalı hizmeti alabilmesi için, farklı politikalar üretilmesi için böyle eş güdümlü bir çalışma var mıdır ve bu çalışma sonucunda daha farklı ve kadının faydasına olan işlere imza atabileceğimiz yönünde bizde oluşan kanaat sizde de hâkim olmuş mudur? Bunu merak ediyorum.

Çok teşekkür ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Teşekkür ediyoruz Sayın Vekilim.

Değerli Gökcan...

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hoş geldiniz. Sunumunuz için ben de teşekkür ediyorum.

AK PARTİ Muğla Milletvekili Yelda Gökcan.

KOSGEB’i ben de yakından takip ediyorum. Özellikle Muğla ilinde de KOSGEB’den faydalanan kadın girişimcilerin sayısı her geçen gün artıyor. Bu da beni bir kadın ve bir milletvekili olarak oldukça sevindiriyor.

Şunu merak ediyorum: Türkiye’de ve dünyada son dönemde biliyorsunuz, e-ticaret oldukça arttı. Buna yönelik özellikle kadın girişimcilerin e-ticarette güçlenmelerini sağlamaya yönelik eğitim programları ya da seminerler düzenliyor musunuz? Bu konuyla ilgili bir çalışmanız var mıdır?

Teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Sayın Vekilim, teşekkür ediyoruz.

Sayın Şahin, buyurunuz.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – En uzun ben konuşacağım galiba.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Canınız sağ olsun.

SUZAN ŞAHİN (Hatay)– Efendim, öncelikle sunumunuz için çok teşekkür ederiz. Değerli bilgilere eriştik. Yalnız yaptığım araştırmalar içerisinde hâlâ Uluslararası Çalışma Örgütü verileri kapsamında 2015, 2016, 2017 yıllarında OECD ülkeleriyle karşılaştırıldığında Türkiye kadınların iş gücüne katılımı oranı bakımından en alt sıralarda yer alıyor. Dünya Bankası Girişimcilik Araştırması'na göre de Türkiye'de şirket sahibi kadınlar “Yüzde 25,4” olarak ifade ediliyor. Mastercard Kadın Girişimciler Endeksi'ne göre kadınların işletme sahiplik oranı 8,5'la Türkiye, kadın girişimci oranının en düşük olduğu ülkeler arasında yer almakta.

Türkiye'nin ekonomik büyümesi ve kalkınması için kadınların iş gücüne katılımının artırılması önemli ve öncelikli bir politika olarak değerlendirilmekte, çabamız da bu yönde. Yapılan tahminlere göre 2025 yılı itibarıyla Türkiye'de kadınların iş gücüne katılım oranının yüzde 63'e çıkması durumunda gayrisafi hasılanın yüzde 20 yani 250 milyar dolar artış göstereceği yapılan çalışmalarla ortaya konmakta. Girişimciliğin geliştirilmesi için ekonomi politikaları ve maliye politikalarının önemli araçlarından biri de teşvik politikaları yani girişimcilere bunların tespiti, teşviki ve eğitilmesi, finansal ve teknik açıdan desteklenmesi ve devamlılıklarının sürdürülebilmesine yönelik elverişli bir ortamın yaratılması şeklinde müdahalede bulunmayı gerektirmekte. Kadınların eğitim düzeyi artıyor ancak düşük nitelikli, kayıt dışı ve ücretsiz aile işçiliği şeklinde kadın iş gücünü artırma çabası devam ediyor. Bir kere kadınlar güvencesiz değil, güvenceli istihdam koşulları istiyor.

On Birinci Kalkınma Planı'nda kendi hesabına çalışan kadın sayısının yüzde 20, işveren kadınlar sayısının yüzde 10'a çıkarılması planlanmakta. Güzel bir durum bu ama yine de düşük yani her şekilde tabii ki hedef konması önemli, yetersiz bir hedef olduğunu düşünüyoruz. Ne yazık ki birçok hedef yine kâğıt üzerinde kalıyor ve uygulanmadığı için de gerçekçi sonuçlar ortaya çıkarmıyor. Örneğin, 2013'te yine aynı şekilde kurulan bir alt komisyonumuzun güzel bir raporu var. Burada, 2013'te bu raporda yine buradaki toplantılarımız gibi, birçok sunumlar yapılmış, değerlendirmeler olmuş, çözüm önerileri ve tespitler getirilmiş ama bunlardan ne kadarının bugüne kadar -2013'ten bu yana, 2021 yılındayız, sekiz yılda- giderilip giderilmediğini ve ne kadar ilerleme kaydettiğimizi doğrusu merak ediyorum. Mesela, orada, bugün, yine gündem konusu olan KOSGEB... Kadınların iş hayatına, iş kurma noktasında kredilere kurulum aşamasında ulaşması bir sorun, daha sonra biz kredi ve teşvik veriyoruz. O gün de bu tespit yapılmış mesela, bir örnek olarak bunu sunuyorum, söylemek istiyorum. Yani iş kuracakları zaman, kurulum aşamasında destek verilmesi gerektiği, asıl sermaye konusunda sorunları olduğu bu raporda dile getirilmiş. Örneğin, hâlâ, bunu aşmış konumda değiliz, bunun gibi birçok şeyler var. Ben, bunu doğrusu sizden de rica ediyorum. Bu raporun üzerine neler koyduk sekiz yılda, hangilerini giderdik, ne oranda giderdik? Bunların kıymetli raporlar olduğunu düşünüyorum, bugün biz de bu rapora benzer bir raporu düzenleyeceğiz. Bizim, hepimizin yapması gereken şey, özellikle buradaki alt komisyon üyelerimizin, asıl KEFEK üyelerimizin ve milletvekili olarak her birimizin bunu ete kemiğe büründürmek olması lazım yani yasama içerisinde de bazı şeylerin alması lazım.

Mesela, burada “2019'dan bugüne kadar 7.435 kadın girişimciye 370 milyon TL kredi hacmi oluşturulmuştur.” diye sunumunuzda bir not var, 17'nci sayfada. Bunların kaçını sürdürülebilir olmuştur mesela? Bunların istatistiklerini tutuyor muyuz? Verdiğimiz teşviklerin, girişimci teşviklerinin, yardımların, desteklerin ne kadarı sürdürülebilir konumda, ne olmuş, hangi iş kollarında olanlar daha çok sürdürülebilir konuma gelmiş, hangi teşviklerimizden geri dönüş alabilmişiz ve sağlıklı yürütülebilmiş? Bunun gibi şeyler var.

Ben, eğer uzun demezseniz burada tespit ettiğim yaklaşık 15 tane soru var, Başkan izin verirse tek tek okuyayım ya da bunların içinden bir kısmını seçeyim. Baştan soruyorum çünkü incirden düşen misali, baştan sorayım, izin verirsiniz 15'ini okuyacağım; yok, izin vermezseniz bunların içinden birkaçını. “Zamanımız kısttlı.” dersanız size de yazılı olarak da sunabilirim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Değerli Vekilim, yazılı olursa çok memnun oluruz.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Ama isterseniz birkaçını, böyle kısa olanlarını, şöyle altlarını çizdiklerimi ifade edeyim. İşte, bu kadın istihdamını... Şöyle: İŞKUR Aktif İş Gücü Programları kapsamında kadınlara yönelik iş arama becerileri, yazılı ve sözlü iletişim, temel yaşam becerilerine yönelik eğitimler düzenleniyor mu?

Ayrıca, kadına yönelik şiddet, hukuk, mevzuat ve iletişim konularını içeren sosyal güçlendirme eğitimleri yapılıyor mu? 2013'te KEFEK'te kurulan Kadın İstihdamı Alt Komisyonunda bu yönde çalışmalarınız olduğunu dile getirmişsiniz. Bunların devam edip etmediği ve nasıl çıktılar alındığını, nasıl bir istatistik olduğunu açabilir misiniz? Merak ediyoruz.

Kadın istihdamının artırılması için özel teşvik programlarınız neler?

Meslek liselerinde okuyan... Bunu da önemsiyorum, yani dikkatinize sunmak isterim, araştırmalarda meslek liselerinde okuyan kızların okulu terk etme oranlarının yüksek olduğu ve mezunların cinsiyetçi gerekçelerle iş bulamadığı ifade ediliyor. Buralardan mezun olan kayıp iş gücünün kazanılması yönünde bir çalışmanız var mı? Ben bunu çok önemsiyorum. Meslek liselerine kızlarımızı götürüyoruz ama gene de büyük bir algı var, hepimizin bir gerçekle yüzleşmesi lazım. Örneğin, makine mühendisi bir kadının olamayacağı ya da motor bölümünde bir kadının olamayacağı yani kadınların daha çok bedenlerine uygun iş kollarında olması gerektiği gibi bir algı var. Hâlbuki pozitif ayrımcılık yaparak, bunu baştan görerek, tolere ederek, belki de yüzde 75 iş gücü alacağımızı da bilerek ama ısrarlı bir biçimde bunu sürdürerek bu şeyi ortadan kaldırmamız gerekir her alana kadının yerleşmesi açısından.

İŞKUR ile KOSGEB arasında kadın istihdamı girişimciliği ve kooperatifleri konusunda iş birlikleri var mı, varsa hangi alanlarda var? Kadınların deneyimleri, KOSGEB kredilerine ulaşmada zorluklar yaşandığını, girişimci olmak isteyenlere sağlanan kredilerin işletmenin kuruluşu için yapılan harcamalardan sonra yapıldığı -tekrar ediyorum bunu önemli olduğu için- kadınların kuracakları işletmeler için KOSGEB'den kaynaktan emin edilemediği gibi şikâyetler arasında. Bu konuda, bunu gidermek adına bir çalışmanız olacak mı?

Çok da artık sizi yormayayım diye düşünüyorum ama başta KOSGEB ve İŞKUR gibi kurumlar tarafından kadınların istihdama katılımı için uygulanmakta olan projeler sonucunda, iş kurarak, istihdama katılan kişilerin devamlılığı takip ediliyor mu? Bu da önemli bence. İŞKUR vasıtasıyla kadınlara iş edindiriyoruz, istatistiklerimizde de “Şu kadar kadına iş edindirdik.” diyoruz ama bunun devamlı ve sürdürülebilir olup olmadığı, sürekliliği konusunda bir çalışmamız var mı, bir takip sistemimiz oluyor mu? Bunların önemli olduğunu düşünüyorum.

Benzer şekilde, kadın istihdamını artırma araçlarından biri olarak görülen mikro kredi uygulamalarının eğitim çıktılarının raporlanması, istatistiki veri oluşturulması ve bunların ulusal veri tabanına aktarılması da yeni politikalar üretilmesi açısından büyük önem taşıyor. Bu konuda çalışmalarınız var mı?

Buna benzer yaklaşık 15 sorum var ama ben size ileteceğim Başkan, iki konunun önemli olduğunu ve bir an önce giderilmesi gerektiğini düşünüyorum. Birisi, işe başlarken teşvik konusu, işte mesleki liselerdeki konum, iş başvurularını yapan, İŞKUR vasıtasıyla giden, çalışma hayatına başlayan kadınlarımızın ne kadarının devamlılığı, sürdürülebilirliği olmuş?

Bir de verdiğimiz kredilerin kredi hacimlerinde... Yani bunların kaç, hangi dallarda sürdürülebilir noktada olmuştur; istatistikleri var mı, yoksa tutulur mu? Hayata geçme noktasında da ısrarcıyım. Bakın, 2013'teki raporların aynısını konuşuyoruz, kâğıt üstünde kalmamalı diye düşünüyorum Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Sayın Şahin biz de teşekkür ediyoruz.

Evet, bu masada bir makine mühendisi, bir de fizikçi var. Benim de sınıfımda yaklaşık 27 erkek, 3-4 de kızdık. Erkek yoğunluklu bir bölümde okumak ne kadar zordur; ben de bilirim.

CEYDA ÇETİN ERENLER (Kütahya) – Makine Mühendisliği mezunuyum.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Emin olabilirsiniz, matematik, fizik, fende biz kadınlar, emin olun, daha başarılıyız.

ÇİĞDEM KONCAGÜL (Tekirdağ) – Hepimiz o alanlardan geliyoruz.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Yemin ediyorum daha başarılıyız.

CEYDA ÇETİN ERENLER (Kütahya) – Daha başarılı ama talepte bir eksik var, onu söylüyoruz ama mesela, mezun olduk, yani talep etseler...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Orada bile pozitif ayrımcılık istememiz gerekiyor başlangıçta.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Dolayısıyla bu meslek...

CEYDA ÇETİN ERENLER (Kütahya) – Sınavda nasıl bir pozitif ayrımcılık istenebilir?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Başka bir şey yapacaklar yani?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Bu meslek liselerindeki bırakmanın önemli olduğu kanaatindeyim.

Evet, Değerli Koncagül, buyurun.

ÇİĞDEM KONCAGÜL (Tekirdağ) – Değerli Başkanım, ben de teşekkür ediyorum.

Benzer soruların tekrarına düşmemek adına benim de bir iki sorum var, devam niteliği taşıması adına.

Evet, KOSGEB’den alınan destekler noktasında işletmelerin devamlılığı ve devamında bu işletmelerin başarılı oldukları hâlde tekrar başvurdıklarında herhangi bir teşvik kredisini değerlendiriyor musunuz? Birinci sorum bu.

İkinci sorum da kırsal kesimde kadın girişimciliğinin arttırılmasına yönelik destek mekanizmalarımız neler? Bunları öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Sayın Koncagül, biz de teşekkür ediyoruz.

Sayın Erenler, buyurun.

CEYDA ÇETİN ERENLER (Kütahya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok Kıymetli Başkanım ve daire başkanım; ben de öncelikle hoş geldiniz diyorum, sunumunuz için de teşekkür ediyorum.

1997 veya 1998’di sanıyorum; ben de veri tabanınızdaki bir kadın girişimciydim siyaset başlayana kadar, 2012 yılına kadar ve ciddi desteklerinizden de faydalandım, inşallah artarak devamını diliyoruz. Onun için, KOSGEB’i tanıyorum, tanımakla birlikte kadınlara verdiği pozitif ayrımcılığı da her türlü desteği de biliyoruz.

Bu, 2018-2023 yılları arasında Kadınların Güçlenmesi Eylem Planı’na göre bilgi ve iletişim alanında da kadınlara bir pozitif ayrımcılık yapıldı her alanda olduğu gibi. Buna talep ne oranda oldu ve eğer talep azsa da bunun güçlendirilmesi adına bir çalışmamız var mı, bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, çok özür dileyerek, buradan feyzaldığım bir soruyu da hemen üzerine ekleyeyim, izin vererseniz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Buyurun Sayın Şahin.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Şimdi, söylediğiniz gibi, bu, kadın girişimciler arasında teknolojik anlamda iletişimi sağlama noktasında, bütün girişimcilerle hazırlanmış bu iletişimi sağlayacak bir ağ kurulumu söz konusu mu? Bu da çok önemli, hani, sizin başarınızı birbirleriyle buluşturmak, üzerine eklemek, başarı hikâyelerini paylaşmak... Bu, bir azim ve teşvik yaratacak belki de manevi anlamda. Bu ağı da kurmak gerekir belki bütün girişimciler noktasında.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Belki KOSGEB’in böyle bir veri tabanı vardır.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Yani olması gerekir, daha da güzel olur diye düşünüyorum, sizden feyzalarak söylüyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Evet, kıymetli vekillerim, çok teşekkür ediyoruz.

Her birinizin soruları önemli katkı içeriyor.

Değerli Başkanım, biz, böyle, gördüğünüz üzere, gerçekten Komisyonun başlığını çok özümsemiş milletvekillerimizle birlikte bu soruların cevabını da çok önemsiyoruz çünkü kadın istihdamının artması noktasında hep birlikte, el ele çok ciddi bir gayret göstereceğimizi, şimdiye kadar gösterdiğimiz gayretlerin de artarak devam edeceğini umut ediyoruz ve böyle olması için de aslında mücadele ediyoruz.

Ben, şimdi, soruları cevaplamak üzere sözü size bırakıyorum.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI RECEP ALİ ERDOĞAN – Sayın Başkanım, tabii, soruların hepsi çok güzel, sürece çok katkı sağlayacak sorular ama ben kurumumuzu ilgilendiren kısımlarıyla olaylara bakacağım. çünkü bazı sorular da diğer kurumları ilgilendiriyor ama nihayetinde, tüm tutanaklardan daha da ayrıntılı cevap verebiliriz.

Şimdi, Şenol Hanım’ın, eğitimlerimizin verimliliği noktasında “On-line faydalı mı?” şeklinde bir sorusu oldu. Tabii, bizim buradaki eğitimlerimizi şu anda ülkemizin pandemi sürecinde yaşamış olduğu, yüz yüze eğitim, on-line eğitim sürecinde tanımlamamakta fayda var diye düşünüyorum. Ben de kurumumuzun geçmiş yıllarında eğitim müdürlüğü yapmıştım, net olarak şunu gördük: Kurumumuz, personeline her türlü şekilde on-line eğitim verebiliyor, o durumda ama tabii ki yüz yüze eğitimin -hem de şu pandemi sürecinde gördük ki- katkısı, etkisi yadsınamaz. Şunu da düşünmek lazım: Eğitimle girişimci olunur mu? Aslına bakarsanız, bizim, burada yapmak istediğimiz, bir farkındalık oluşturalım, kişiyi biraz motive edelim girişimci olma noktasında ve gelen tepkiler de bu on-line eğitimimizin sürece olumlu katkı sağladığı noktasında ve hızlı, pratik, ücretsiz. Daha önceden sınıf eğitimleri vardı, nerede toplanacak, kim yapacak, kim eğitim verecek gibi bir sürü sorular vardı; şimdi, daha pratik, daha hızlı sonuca ulaşabiliyoruz ve buradan başarıyla gelen arkadaşlarımızı da destek sürecine dâhil ediyoruz.

Sektörel alanlardan bahsedildi gene. Tabii ki biz bu süreci “geleneksel” ve “ileri” olarak ayırdık -slaytta da vardı- görmüş olduğunuz üzere, kadın girişimcilerin kurdukları işletme sayılarında ciddi bir artış var. Tabii, bizim hedefimiz, hayalimiz “geleneksel” taraftan “ileri” tarafına kadınlarımızı daha ağırlıklı olarak geçirmek. Bu noktada, olumlu veriler bizi mutlu ediyor.

Bunun dışında, biz bu konuyla ilgili olarak tüm kurum ve kuruluşlarla da irtibat ve iletişim hâlindeyiz. Geçmiş yıllarda, dediğimiz gibi, yüz yüze eğitimlerin çoğunu İŞKUR’un ana aktörlüğünde yapıyorduk. Şu anda gene, hâlihazırda, kurumumuzda bazı çalışma grupları, kurumlarla nasıl bir

alışveriş içerisinde olabiliriz bu noktada, çalışıyorlar. Şu anda, daha geçtiğimiz aylarda kurulan bazı çalışma gruplarımız var. Bizzat İŞKUR’la da nasıl bir çalışma ilerletebiliriz noktasında da bir çalışma sürüyor.

E-ticaretle ilgili, daha çok Ticaret Bakanlığımızın, bildiğim kadarıyla, etkin eğitimleri var. O noktada da bizim de zaten bu mevcut süreç içerisinde çeşitli eğitimlerimiz var ama ihracata dönük ciddi hazırlıklarımız var. Sunumda da belirttiğim üzere, yurt dışı pazar desteğimiz daha yeni, geçtiğimiz yıl faaliyete soktuk. Onun içerisinde, e-ticarete nasıl daha fazla ağırlık veriyor noktasında da çalışmalarımız sürüyor.

Bunun dışında, bilgi ve iletişimi destekleyen sektörlerle destek veriyoruz biz ama tabii, bu noktadaki rakamlar henüz elimde yok. Desteğin tüm desteklerin, verimliliğini ölçen, Bilgi Yönetimi Karar Destek adı altında bir daire başkanlığı kurduk biz, reorganizasyon çalışması yapmıştık bundan üç dört sene önce. Bu daire başkanlığı, tüm desteklerimizin süreçlerini takip ediyor, etki analizleri yapıyor, destekler doğru yere gitti mi, gitmedi mi, verimliliği nedir, bunların hepsi ölçülüyor.

Bunun dışında, yaklaşık 20 tane kurumla on-line veri alışverişi yapıyoruz, çok hızlandık artık bu noktalarda.

Bir de kapanma noktasında da zaten Türkiye’de işletmelerin yüzde 60’ı beş yıl içinde kapanıyor ama girişimcilik desteği alanlarda bu oran yüzde 20 civarında. O noktada da olumlu bir veri var elimizde.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Bu işletmelerin yüzde 60’ı beş yıl içinde kapanırken girişimcilik şeklinde açılan işletmelerde bu oran yüzde 20’ye düşüyor.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI RECEP ALİ ERDOĞAN – Evet, yüzde 21,4.

Dolayısıyla benim hep sunumlarda da ifade ettiğim bir şey vardır, tabii, teşvikler, destekler çok önemli, bu kişilerin motivasyonu açısından çok önemli, girişimcilerin motivasyonu açısından çok önemli. İnanın, en azınlıkla şunu diyor girişimci: Ya, devletim yanımda, bana bir teşvik verdi. O destek bile çok önemli. Ama tabii, sadece destekle sıfırı 5 yapamıyorsunuz ama destekle 2’yi 3-4 yapmak mümkün. İşte bu başarı örnekleri bunların birer örneği. Dolayısıyla bunun arkasında, sermaye gücünün kendi çerçevesinde, çevresinde bir şekilde oluşması, aile içinde varsa motivasyonun oluşması, bunlar tabii başarıyı getiren etkenler ama bilhassa kadın girişimciliği ekseninde verilerin yıldan yıla arttığını görmek bizi memnun ediyor.

Benim şu an için söyleyeceklerim, sorular kapsamında, bu kadar. Gene, tutanaklar kapsamında... Sayın Vekilimizin sormadığı kapsamlı o diğer soruları da alırsak bizle ilgili taraflarından gene yazılı olarak cevap veriyoruz.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Ben ulaştıracam size Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Biz Suzan Vekilimizden soruların hepsini alırsak, önemli katkılar içereceğini düşünüyoruz.

Değerli Başkanım, biz de hem heyetimizdeki milletvekillerimiz adına hem de aslında bu alandaki tüm kadın girişimciler adına teşekkürlerinizden dolayı teşekkür ediyoruz.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI RECEP ALİ ERDOĞAN – Biz teşekkür ederiz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Komisyonumuz uzun süre çalışacak bir Komisyon. İlk başta, bir taraftan kamu kurum ve kuruluşlarını dinliyoruz, bir taraftan sivil toplum kısmını da dinlemeye çalışıyoruz. Bugün de bir sivil toplum kuruluşu davetliydi fakat onların programlarında bir aksama olunca biz öncelikle KOSGEB’i de bir alıp dinlemek istedik çünkü kadın girişimciliği noktasında çok önemli kuruluşlardan biri bizim için, sizler de sunumla bunu bir kez daha ortaya koydunuz.

Yeni politikalar belirleme noktasında, sizlerin katkısının da önemli olduğunu düşünüyoruz. Ama bizde, burada, her bir vekilimiz başka şehirleri temsil ediyor, bu anlamda, her birinin dimağında birçok bilgi var sahadan getirdiği, hem olumlu örnekler hem de işin aksayan, yanlış giden ya da desteklenmesi gereken taraflarıyla alakalı. Bu anlamda da sayın vekillerimizin “feedback”leri sizin kurumunuza da çok ciddi katkı sağlayacaktır diye düşünüyoruz. Dolayısıyla yakın temas içinde olacağız.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI RECEP ALİ ERDOĞAN – Çok memnun oluruz Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Çok teşekkür ediyoruz, ayağınıza sağlık.

KOSGEB BAŞKAN YARDIMCISI RECEP ALİ ERDOĞAN – Biz teşekkür ederiz.

Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK – Kıymetli vekillerimiz, Komisyonumuzda başkaca gündem maddesi olmadığından toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.00

